

COLLOQVIVM VICESIMVM QVARTVM

Persōnae: Diodōrus, Symmachus, Tlēpolemus

ab-īre
ab-zisse

Postquam Sextus abiit, magister pōculum suum exhaurit et “Ego quoque” inquit “redīre volō, etsī nēmō domī mē opperitur.”

Symmachus: “Nōnne iānitor cūstōdit domum tuam?”

Diodōrus: “Mihi, ut magistrō pauperrimō, ūnus tantum est servus, neque is nunc domī est.”

Symmachus: “Quid servus tuus agit forīs?”

Diodōrus: “Multa sunt servī meī officia. Hodiē tabellārius est: epistulam fert ad patrem Mārcī, neque eum ante hōram nōnam reditūrum esse putō. Sed eō absente canis meus ferōx domum cūstōdit.”

10

Symmachus: “Ergō nōn opus est tē iam redīre. Quīn hīc exspectās dum dēsinit imber ac tonitrus? Mox sōl rūrsus lūcēbit.”

Diodōrus caelum spectāns “Id nōn arbitror” inquit, “Ecce nova nūbēs ātra oritur.”

Item Symmachus caelum intuētur et “Nōn nūbēs” inquit, “sed fūmus est.”

Diodōrus: “Fūmus? Unde venit ille fūmus?”

Symmachus: “Semper ex igne venit fūmus. Ego aliquam domum ārdēre putō.”

fūmus
-ī m
ignis
-is m

domus ārdet

20 Subitō aliquis magnā vōce “Incendium!” clāmāre incipit, atque brevī tempore viae oppidī implentur hominibus, quī omnēs in eam partem currunt unde fūmus oritur. Diodōrus quoque et Symmachus ē tabernā exeunt atque cēterōs sequuntur.

incendium -i n =
domus ārdēns

“Quō īmus?” interrogat Diodōrus.

“In eam partem ubi tū habitās, putō” respondet Symmachus.

Diodōrus quoque currere incipit.

Paulō post Diodōrus ante domum suam ārdentem cōnsistit.

Intrā forēs clausās canis vīnctus ululat.

“Age, aperī iānuam, Diodōre! Solve canem tuum!” clāmat ali-

30 quis, dum aliī magnō cum strepitū forēs frangere cōnantur.

Diodōrus continuō clāvem prōmit, forēs aperit et canem territum solvit. Canis laetus ē domō excurrit. At dominus, etsī propter fūmum crassum vix spīrāre potest, in mediam domum prōcēdit librōs suōs quaerēns. Tandem, ūnō librō captō, recēdit, ac vix vīvus intrā forēs lābitur.

ex-currere

capere
cēpisse
captum esse

Eō ipsō tempore Tlēpolemus revertitur. “Ubi est erus meus?” inquit.

“Intrā limen iacet” respondet aliquis, “Tū servā dominum tuum!”

Vix haec verba dicta erant, cum Tlēpolemus per forēs apertās

40 currit, dominum iacentem tollit eumque extrā forēs portat.

Diodōrus, quī ūnum librum manū tenet, oculōs aperit.

“Ō domine!” inquit Tlēpolemus, “Gaudeō tē vīvere!”

At magister “Mēne vīvere” inquit “sine domō ac sine librīs?”

Hīc advenit Symmachus et “Ō mī Diodōre!” inquit, “Quid tibi factum est?”

Diodōrus: “Nōnne vidēs domum meam ārdēre? Iuppiter mē perdidit. Egone hoc meruī? Quid male fēcī? Cūr mē sic pūnīvit Iuppiter?”

Symmachus: “Ipse dīcis ‘tē deōs nōn verērī.’ Cūr igitur putās tē

50 ā love pūnītum esse?”

Diodōrus: “Quia Iuppiter est deus caelī quī tonitrum ac fulgura efficit. Ille domum meam perdidit. Mihi necesse erit sub caelō apertō vīvere!”

Symmachus: “Certē sub tēctō vīvēs, Diodōre. Venī apud mē habitātum. Domus mea satis magna est.”

Diodōrus: “Quid fiet lūdō ac discipulis meis?”

Symmachus: “Nūper dīxistī ‘tē lūdum clausūrum esse.’ Iam clausus est lūdus. Discipulī tuī novum magistrum quaerent. Neque iam opus est tē puerōs improbōs docēre: omne tempus tibi vacuum est ad librōs tuōs.”

60

Diodōrus: “Quid mē dērīdēs, Symmache? Ex omnibus librīs meis ūnum tantum servāvī.”

Symmachus: “Quōmodo librum ex incendiō servāvistī? Tūne sōlus domum ārdentem intrāvistī?”

ex-īre
ex-īisse

Diodōrus: “Sōlus intrāvī, nec sōlus illinc exiī: servus meus, quī interim advēnerat, mē vix vīvum ē domō ārdentī tulit. Ecce servus fortis quī erum suum servāvit.”

Tlēpolemus: “Antequam ego erum servāvī, ille canem suum servāverat.”

70

“Nec solum canem servāveram, sed etiam hunc librum” inquit Diodōrus et medicō librum ostendit.

Symmachus: “Quī liber est iste?”

Diodōrus titulum aspiciēns “Lucrētīi” inquit “*Dē rērum nātūrā* liber sextus. Is est liber dē caelō ac dē tonitrū fulguribusque.”

Symmachus: “Quid dicit Lucrētius dē causā tonitrūs?”

con-currere = si-
mul in eundem
locum currere

Diodōrus: “Lucrētius dicit ‘tonitrum fierī quia nūbēs volantēs in caelō concurrunt ventīs pugnantibus...’ Certē negat ‘Iovem facere tonitrum’.”

Symmachus: “Neque igitur Iuppiter tē pūnīvit.”